

Obsah

Úvod ...9

Jana Čechurová – Jan Randák

I. Základní přístupy, stav výzkumu, badatelské instituce

I. 1 Devatenácté století: historiografický přehled ...17

Milan Hlavačka – Milan Řepa

I. 2 České dějiny 20. století – vývoj a současný stav ...45

Jan Rychlík

I. 3 Historiografie 19. století ...59

Zdeněk Beneš

I. 4 Vznik moderních vědeckých
(neuniverzitních) institucí ...118

Magdaléna Pokorná

I. 5 Marxismus a historiografie ...143

Vítězslav Sommer

I. 6 Specifika soudobých dějin ...167

Tomáš Vilímek

I. 7 Moderní a soudobé dějiny – jejich výuka
a edukace jimi ...185

Zdeněk Beneš

I. 8 K současnému stavu zahraniční historické
bohemistiky „dlouhého“ 19. století ...203

Milan Hlavačka – Milan Řepa

I. 9 Mezinárodní výzkumy k dějinám
Československa/Česka ve 20. století:
Témata – teze – aktuální trendy ...218

Christiane Brenner

I. 10 Medializace a digitalizace dějepisné tvorby ...236

Milan Hlavačka

II. Prameny a metody výzkumu

- II. 1 Písemné prameny úřední povahy
k dějinám 19. a 20. století ...257
Luboš Velek – Jan Kahuda
- II. 2 Osobní fondy – pozůstalosti ...273
Alexandra Blodigová – Jana Čechurová
- II. 3 Korespondence – meze a možnosti využití
historického pramene ...286
Magdaléna Pokorná
- II. 4 Memoárová literatura ...312
Milan Hlavačka
- II. 5 Prameny lidové provenience
a české lidové kronikářství ...330
Jan Randák
- II. 6 Tisk jako historický pramen ...343
Pavel Horák
- II. 7 Karikatura jako historický pramen ...360
Martin Franc – Luboš Velek
- II. 8 Edice ...386
Jan Rychlík
- II. 9 Film jako historický pramen ...404
Petr Koura
- II. 10 Orální historie ...421
Miroslav Vaněk – Pavel Mücke

III. Pojmy, procesy a fenomény

- III. 1 Modernizace ...451
Milan Hlavačka
- III. 2 Byrokracie a byrokratizace ...461
Milan Hlavačka
- III. 3 Sekularizace ...472
Milan Hlavačka
- III. 4 Industrializace ...485
Jakub Rákosník

III. 5 Otázka sociální <i>Jakub Rákosník</i>	...509
III. 6 Elity <i>Jana Čechurová</i>	...529
III. 7 Pravicové ideologie moderní doby: fašismus, nacionální socialismus a jiná radikální hnutí <i>Jaroslav Šebek</i>	...547
III. 8 Koncepty zkoumání totalitarismu a vývoj komunismu v českých zemích ve 20. století <i>Jaroslav Šebek</i>	...558
III. 9 Politická kultura <i>Karel Šima</i>	...571
III. 10 Občanská společnost <i>Tomáš Vilímek</i>	...586
III. 11 Místa paměti <i>Milan Hlavačka</i>	...602
III. 12 Paměťová studia <i>Miroslav Michela</i>	...610
III. 13. Nacionalismus a vytváření národů <i>Miroslav Michela</i>	...629
III. 14 Několik poznámek o antisemitismu jako problému českých dějin 19. a 20. století <i>Vít Strobach</i>	...646
III. 15 Holokaust českých Židů <i>Dalibor Krčmář</i>	...657
III. 16 Dějiny žen a gender history <i>Denisa Nečasová</i>	...666
III. 17 Fenomén moderní války <i>Ivan Šedivý</i>	...681
III. 18 Dějiny každodennosti <i>Pavel Horák</i>	...699
III. 19 Demografický přechod (demografická revoluce) <i>Eduard Maur</i>	...713

III. 5	Očíska sociální umukv ýv ýdotom a ynomá	...732
	Summary	...732
III. 6	Autoři	...738
	Jmenný rejstřík	...740
III. 7	Pravicové ideologie, moderní doba, fašismus, nacionální socialismus a jiné radikální proudy	...547
III. 8	Koncepce zkoumání totalitarismu a vývoj komunistu v českých zemích ve 20. století	...558
III. 9	Politická kultura	...571
III. 10	Občanská společnost	...586
III. 11	Místní paměti nemrajíkyristické	...602
III. 12	Paměťové studie	...610
III. 13	Nacionalismus a výšeňní národů	...629
III. 14	Několik poznámek o antisemitismu	...646
III. 15	Holokaust českých Židů	...657
III. 16	Dětiny žen a genderová rovnost	...666
III. 17	Fenomen moderní války	...681
III. 18	Dějiny každobennosti	...699
III. 19	Demografický přechod (demografická revoluce)	...713